M. Aly Jaerling *(Indépendant).-* Wat dann?

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration.-* Eng Kéier sinn déi eeler Leit fir näischt méi ze gebrauchen, dann op eemol musse se awer hei oder do gemaach kréien…

M. Aly Jaerling *(Indépendant).-* Ech hunn net gesot, déi wäre fir näischt méi ze gebrauchen.

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration.-* Wann Der awer sot, ob déi dann nach capabel sinn, dat ass awer net…

M. Aly Jaerling *(Indépendant).-* Neen, neen, ech hu just gesot, si wiere positiv recycléiert ginn.

(Brouhaha et hilarité)

Ma neen, ech hunn hei gesot, wat d'Meenung vun de Leit dobaussen ass, an ech kann lech och soen, dass ech deelweis déi Meenung och deelen.

Mä ech wëll just awer eent soen, dass dat do mech arrangéiert mat de sechs Kandidaten an zwou Stëmmen, well no mengem Popularitéitsgrad an der leschter Zäit an de Sondagen hunn ech da gutt Chancen, fir meng Wallis geschwë kënnen ze pake fir op Stroossbuerg!

(Hilarité)

M. le Président.- Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn um Enn vun der Debatt ukomm an elo huet d'Regierung d'Wuert, den Här Innenminister Jean-Marie Halsdorf.

M. Jean-Marie Halsdorf, *Ministre de l'Intérieur et de l'Aménagement du Territoire.-* Här President, ech soen lech Merci, dass Der der Regierung d'Méiglechkeet gitt, fir zu dëser Initiativ vun der Chamber, dëser Proposition de loi vum Paul-Henri Meyers, dann an engem gewësse Sënn den Accord ze bréngen oder ze soen, dass d'Regierung sech deem Schrëtt, deen hei d'Chamber geholl huet, fir am Beräich vum Wahlgesetz Neel mat Käpp ze maachen, am Fong geholl associéiert.

Et ass richteg, dass dës Initiativ zréckzeféieren ass op, géif ech soen, de Regierungsprogramm vun där heiter Koalitioun, wou drastoung, dass déi politesch Parteie sech sollten zesummesetzen an eng Aart Bilan maachen, eng Evaluatioun maachen, wéi d'Europawahlen hei zu Lëtzebuerg gelaf sinn, a fir déi Experienzen afléissen ze loossen an dann ze versichen, en Accord politique ze fannen.

Deen Accord politique ass fonnt ginn an, wéi den Alex Bodry och gesot huet, ass et éischter e minimalisteschen, mä en ass awer do an en ass gutt, well en orientéiert sech un Elementer aus der Lëtzebuerger Politik, déi novollzéibar sinn an déi am Fong geholl weisen, op där enger Säit, dass d'Wahlverhale respektéiert gëtt vun deem eenzelne Wieler, et gëtt besser respektéiert mat dëser Proposition de loi. Un där geliefte Realitéit gëtt sech am Fong geholl orientéiert, an d'Mandat gëtt op déi Aart a Weis valoriséiert.

Et muss een zwar feststellen, dass, wann deen eenzelne Gewieltene säi Mandat net unhëlt, keng Sanktioune virgesi sinn. Mä d'Stoussrichtung vun deem Ganzen ass richteg, an och de Projet de loi, deen elo um Instanzewee ass an deemnächst och hei an der Chamber wäert diskutéiert ginn, huet dës Elementer och iwwerholl vum Paul-Henri Meyers, esou dass mer hei op enger Wellelängt sinn.

Richteg ass, dass dës Proposition de loi net esou wäit geet wéi déi Proposition de loi vum Ben Fayot aus dem Joer 2000, déi manner restriktiv war, mä richteg ass awer och, dass mer am Fong geholl hei et fäerdeg bréngen, en identesche Wahlmodus ze kréie bei den Europawahlen, wat dann och d'Mandater sollt an datselwecht Liicht setzen.

An duerfir hunn ech och wéineg Problemer mat deenen Ängscht, déi do sinn, dass déi Reserv, déi do wär bei de gewieltene Leit, net duergeet, oder anescht ausgedréckt: Mer hunn elo nach just sechs Kandidaten.

Loosse mer emol unhuelen, eng Partei huet ee Kandidat, dann huet se fënnef Leit an der Reserv; wa se der zwee huet, huet se véier Leit an der Reserv a wa se dräi Mandater hätt, huet se nach dräi Leit an der Reserv. Ech sinn der Meenung, dass dat largement muss duergoen, wa wierklech dat Mandat esou seriö geholl gëtt wéi national Mandater, zum Beispill déi an der Chamber.

Ech ka mech net erënneren, dass, wann d'Mandatsperiod amgaange war, huet missen op méi wéi dräi Leit zréckgegraff ginn, fir an der Chamber opzefëllen an deenen eenzelne Fraktiounen. An do muss een nach kucken, dass een hei statistesch méi héich Nummeren huet. Wann Dir eng Fraktioun hutt vun zéng Leit, ass d'Probabilitéit méi grouss, dass een wechfält, wéi wann Dir nëmmen eng hutt vun zwee oder dräi Leit, esou dass ech déi Ängschten, déi ausgedréckt gi sinn, och vun der Madame Brasseur, betreffend den Artikel 326, ganz relativ gesinn. Vun der Madame Flesch, pardon.

Ech sinn awer d'accord, déi Diskussiounen elo nach eng Kéier ze féieren iwwert déi Komplementarwahlen, wann de Projet de loi - deen och deemnächst vun dem Statsrot aviséiert gëtt - soll an der Kommissioun respektiv hei an der Chamber diskutéiert ginn. Wat wichteg ass, dat ass, dass mer versichen, eist Wahlgesetz esou praktikabel wéi méiglech ze maachen, esou gutt wéi méiglech un der Realitéit unzebannen, an dat ass, mengen ech, hei gelongen. Duerfir mengen ech och, dass dëst eng gutt Initiativ, e gutt Gesetz ass, wat mer elo hei an d'Realitéit ëmsetzen.

Ech géif och dovu profitéieren, fir dem Paul-Henri Meyers Merci ze soe fir dës gutt Initiativ, an ech géif eis Rendez-vous ginn an den nächste Méint, fir dann hei deen anere Projet de loi ze diskutéieren, ouni ze vergiessen, dass mer doudsécher wäerten eng seriö Campagne d'information maachen, wéi d'Madame Flesch dat virdru gesot huet, esou dass ech hei kënnt eng positiv Schlussfolgerung zéien zu dëser Proposition de loi.

Merci fir Är Opmierksamkeet.

M. le Président.- Merci, Här Minister. Elo komme mer zum Vote.

Vote sur l'ensemble de la proposition de loi 5803 et dispense du second vote constitutionnel

D'Proposition de loi ass eestëmmeg ugeholl mat 59 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par M. Lucien Clement);

MM. Marc Angel, Alex Bodry, John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. Alex Bodry), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. John Castegnaro), Mme Lydia Mutsch, MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz (par Mme Claudia Dall'Agnol);

MM. Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Eugène Berger) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch, Félix Braz, Camille Gira, Jean Huss et Henri Kox;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Jean-Pierre Koepp (par M. Gast Gibéryen) et Robert Mehlen (par M. Jacques-Yves Henckes);

M. Aly Jaerling.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen zum leschte Punkt vun eisem Ordre du jour vun haut, dem Projet de loi iwwert d'Jugend. D'Wuert huet d'Rapportrice, déi honorabel Madame Marie-Josée Frank.

3. 5685 - Projet de loi sur la jeunesse

Rapport de la Commission de la Famille, de l'Égalité des chances et de la Jeunesse

Mme Marie-Josée Frank *(CSV), rapportrice.-* Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, d'Gesellschafts- an Integratiounsreforme sollen d'Sozialkohesioun stäerken, an ech mengen de Gesetzesprojet 5685 sur la jeunesse, dat ass esou een. D'Zil vun enger éierlecher Jugendpolitik muss et sinn, jiddfer Jugendlechen eng Chance ze gi mat ze denken, mat ze plangen a seng Zukunft dierfen ze gestalten. Politik a Gesellschaft mussen awer bereet sinn, der Jugend Méiglechkeeten ze ginn, Visiounen ze entwéckelen.

Fir sech den Erausfuerderunge vum Liewen ze stellen, muss een awer am Virfeld geléiert hunn, wéi een d'Défië vum Liewen ugeet, an dat am beschten an der Famill. Ech ginn de Verdacht net lass, datt et, an enger schnellieweger, differenzéierter, egoistescher Welt mat rasanter Entwécklung, ëmmer méi schwéier gëtt, sech ze positionéieren. Dëst gëllt virun allem fir vill vun eise jonke Matbierger. Et ass d'Aufgab vun enger moderner, globaler an transversaler Jugendpolitik, Wäert op méi Participatioun a méi Integratioun ze leeën, baséiert op fondéiert Donnéeën.

Bis elo hate mir zu Lëtzebuerg een eenzegt Gesetz iwwert d'Jugendpolitik, d'Gesetz vum 27. Februar 1984 iwwert de Service National de la Jeunesse. Or, dëst Gesetz ass iwwerlieft. Et spigelt weder d'Evolutioun vun deene leschten zwee Jorzéngten um Niveau vun eiser Gesellschaft nach um Niveau vun der Perceptioun vun eiser Jugendpolitik erëm. D'Jugendpolitik däerf sech net nëmmen op Fräizäitaktivitéiten an analog Servicer beschränken.

D'Jugendpolitik, an dat geet ganz kloer aus deem virleiende Gesetzestext ervir, huet als Zil, e liewenswäert Ëmfeld ze schafen, wat d'Entwécklung vun alle jonke Mënschen ugeet, wou Integratioun an Educatioun am Mëttelpunkt stinn. Jonk Leit zu responsabele Bierger ze erzéien, déi aktiv un enger verbesserter Welt deelhuele kënnen, ass eiser aller Aufgab. Erzéiung muss prioritär doheem geschéien, kann net vun der Politik gemaach ginn. Mir kënnen nëmmen een Ëmfeld schafen.

De Champ d'application vun der Jugendpolitik huet sech enorm an deene leschte Jore verännert, ënnert dem Impuls vun zwou Direktivlinnen, déi 1997 vum Familljeministère ausgeschafft gi sinn an déi décke Luef verdéngt hunn. Och d'Gemenge sinn an deene leschte Joren ëmmer méi an d'Jugendpolitik agebonne ginn. Eng Rei vun Aktiounen a Realisatiounen, Kanner- a Jugendkommunalréit, Jugendforen, d'Verwierklechung vun engem Réseau vu Jugendhaiser, déi eng enorm wichteg Roll spillen, mä awer och déi staatlech finanziell Ënnerstëtzung, wat d'Opriichte vun Infrastrukture fir jonk Leit ugeet, zeie vun enger diversifizéierter Jugendpolitik. Mä och déi international Kooperatioun, sief dat um Niveau vun der EU, der UNO oder dem Conseil de l'Europe, hunn dozou bäigedroen, datt der Situatioun vun deene Jonke méi a besser Rechnung gedroe gouf.

D'Lëtzebuerger Gesellschaft huet sech an deene leschte Joren immens verännert. Déi staark Immigratiounswell säit den 80er Jore spigelt sech an der Lëtzebuerger Demographie erëm. Méi wéi 42% vun deene jonke Bierger hunn en Immigratiounshannergrond. Hir Besoinen an Erwaardunge musse mir eescht huelen. Wann een den Experte gleeft, datt Lëtzebuerg am Joer 2050 eent vun deene Länner wäert si mat deem héchste Prozentsaz vu Jugendlechen, ass et evident, dass d'Jugendpolitik sech preventiv, also am Virfeld de Besoinë muss upassen.

Wann d'Aktioune vun der Regierung a vum Service National de la Jeunesse sech adaptéiert an diversifizéiert hunn, bleift et awer, datt mir zurzäit keen adequate moderne legislative Kader hunn. Dëst ass den Objet vum virleiende Gesetzestext. D'Komplexitéit vun der Jugendpolitik verlaangt souwuel eng transversal wéi eng global Approche. Politesch Interventiounen an engem Beräich hu ganz oft Répercussiounen op een oder aner Beräicher, zum Beispill an der Schoul, der Aarbechtswelt, dem Wunnberäich, an net ze vergiessen, den Développement durable.

Eng kohärent an effikass Jugendpolitik setzt och onbedéngt viraus, datt een am Virfeld eng Vue d'ensemble vun der Situatioun vun deene Jonke kritt. Aus dëse Grënn gesäit de Projet de loi sur la jeunesse d'Schafung vun engem Comité interministériel wéi och d'Redaktioun - all fënnef Joer - vun engem nationale Jugendrapport iwwert d'Situatioun vun deene Jonke vir. En dréit domat de Recommandatioune vum Conseil de l'Europe Rechnung, déi Lëtzebuerg 2002 opgefuerdert hunn, eng méi global Approche zur Jugendpolitik ze entwéckelen.

De Gesetzesprojet gesäit duerfir och vir, en Observatoire de la jeunesse ze schafen. De Rapport, vun deem elo grad Rieds war, wäert op Elementer an Donnéeën opgebaut ginn, déi vun dësem Observatoire zur Verfügung gestallt wäerte ginn. D'Schafung vun dësem wichtegen Organismus weist de Wëlle vun der Regierung, hir Jugendpolitik op besser Kenntnisser vun de Jonken an hire Liewenskonditiounen ze baséieren.

Et kann een nach preziséieren, datt et keng nei Struktur mat eegenem Personal gëtt, mä datt et drëm geet, fir bestehend Recherchen ze koordinéieren an d'Donnéeë besser zesummenzeféieren.

Dësen Observatoire huet ëmsou méi eng Daseinsberechtegung, well eben d'Gesellschaft mat hire Besoinen extrem schnell evoluéiert. Den Engagement vun de Jugendlechen a jonken Erwuessenen an Débaten iwwert den europäesche Verfassungsvertrag wéi iwwert de 5611 hu bewisen, datt, wann déi Jonk sech vun dem traditionelle politesche System ofwenden, dem System mësstrauen, si sech fir aktuell Gesellschaftsfroen interesséieren an an der Diskussioun seriö deelhuele kënnen.

Et ass ervirzehiewen, datt den nationale Plan d'action, deen déi grouss Linne vun der Jugendpolitik fixéiert, an enker Mataarbecht mat deene Jonken an hiren Organisatioune wäert geschriwwe ginn. D'Aufgab vum Stat ass et, fir Viraussetzunge fir méi Integratioun a Participatioun ze schafen.

Bei enger séier wuessender Gesellschaft wéi der Lëtzebuerger ass et wichteg, all déi Jonk fréi mat an d'Boot ze huelen a si un de politeschen Diskussiounen ze bedeelegen - Lëtzebuerger an Netlëtzebuerger. Dat ass och e wichtegen Deel vun enger gesonder, seriöer Integratiounspolitik. Déi Jonk sinn déi, déi spéider d'Konsequenzen zum Beispill vun eiser Ëmweltpolitik droen. Datt si bereet sinn, matzemaachen, hu si ganz couragéiert de leschte Freideg hei an der Chamber bewise bei der Conférence des jeunes, déi d'CGJL regelméisseg organiséiert an déi dës Kéier ënnert dem Thema „Ëmwelt" stoung.

D'Bedeelegung vun de Jonken um demokratesche Prozess souwéi hir sozial Integratioun setzt awer e strukturellen Dialog viraus, an dee muss professionell organiséiert ginn. D'Assemblée nationale de la jeunesse wéi och de Conseil supérieur de la jeunesse sollen dës Roll iwwerhuelen. Si stellen domadder déi zwee Instrumenter duer, déi de strukturellen Dialog solle förderen.

Eng modern Jugendpolitik responsabiliséiert virun allem d'Gemengen. De lokalen Niveau ass nämlech den idealen direkte Milieu, wou si sech kënnen androen an aktiv deelhuelen. Eng Resolutioun vum Conseil während der leschter Lëtzebuerger Présidence am Mee 2005 huet d'Memberstaten opgefuerdert, déi lokal a regional Autoritéiten ze mobiliséiere mam kloren Zil, méi jonk Leit ze sensibiliséieren, sech fir den demokratesche Prozess ze begeeschteren.

D'Jugendkommunalkommissioune stellen den ideale Kader duer, wou déi Jonk hiert direkt Ëmfeld kënne matbestëmmen a mat organiséieren. De Fait, datt de Stat seng finanziell Participatioun bei kommunalen Infrastrukturprojete fir jonk Leit un d'Opstellung vun engem Plan communal jeunesse bënnt, wäert d'Gemengen hoffentlech méi incitéieren, hirer Roll als Promoteur vun der Citoyennetéit vun hire Jonke gerecht ze ginn.

An dësem Kontext géif ech begréissen, wa méi kleng Gemenge géife regional Jugendkommunalpläng erstellen zesumme mat de Leader-Aktiounen, fir déi och an de Regioune besser ze entwéckelen. Dobäi kënne si begleet gi vun der Uni Lëtzebuerg. Esou e Projet zéie mir elo an eiser Gemeng - der Gemeng Betzder - mat der Gemeng Nidderaanwen duerch.

De Plan communal jeunesse ass een Instrument fir déi Jonk a mat deene Jonken. E baséiert op verschiddenen Etappen, wou en Inventär erstallt gëtt, fir eng konkret Situatioun kënnen ze bilanzéieren, wou Jugendforen organiséiert ginn, déi Ziler definéieren, an da kënnen Aktiounspläng opgestallt a realiséiert ginn.

D'Acteure vum Secteur jeunesse ginn am virleiende Gesetzesprojet preziséiert an déi staatlech finanziell Ënnerstëtzung deementspriechend gewäert. Dee virleienden Text wäert souwuel d'Bénévolat wéi d'Jugendorganisatiounen op, dëst iwwert de Wee vun enger formeller Unerkennung. D'Innovatioun an d'Adaptatioun vun deene bestehenden Aktioune sollen duerch d'Schafung vun engem interne System assurance qualité encouragéiert ginn, deen all den Acteuren aus dem Jugendberäich hëllefe soll, datt hir Mesuren och bei deene Jonken

ukommen. Eng Evaluatioun vun dëser Prozedur wär wënschenswäert.

De virleiende Gesetzesprojet adaptéiert d'Missioune vum Service national de la jeunesse un déi reell Besoinen an déi zukünfteg Erausfuerderungen. Zënter datt dëse Service existéiert, hu sech de Kontext an d'Missioune vum Service national de la jeunesse staark geännert.

Verschidde Missioune vun dësem Service ginn an der Tëschenzäit vun anere spezialiséierten Organer ugebuede respektiv verschidde Responsabilitéite vum Service national de la jeunesse si vum Familljeministère iwwerholl ginn. Zum Beispill gëtt haut de Service médiation net méi vun dem SNJ ugebueden, mä vum Centre de médiation. De Service national de la jeunesse krut och am Laf vun de Joren nei Missioune bäi, wéi de Service volontaire européen oder deen neie Service d'orientation, deen zënter dem leschten Oktober besteet, ganz staark an Usproch geholl gëtt a grad déi touchéiert, déi et am néidegste brauchen. An dat war jo och d'Zil.

Hie mécht och de Suivi vun enger ganzer Serie vun éducative Projeten. De Service national de la jeunesse hëlt och regelméisseg deel un auslänneschen Aarbechtsgruppen. D'Struktur a virun allem d'Missioune vum Service hunn esou en Ëmfang an Ausmooss kritt, datt eng Restrukturatioun déck néideg war. De virleiende Gesetzestext huet d'Missiounen an d'Aufgabe vum Service iwwerschafft an ergänzt. De Service wäert och déi Responsabilitéite vun der Koordinatiounsaarbecht iwwerhuelen. Wat d'Recherche ugeet, sou gëtt déi an Zukunft exklusiv vun der Uni Lëtzebuerg iwwerholl. D'Sectioune vun der Formatioun an der Animatioun vum Service national de la recherche ginn duerch verschidden Unitéiten - am Prinzip fënnef - ersat an duerch e Règlement grand-ducal festgesat.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ouni wëllen am Detail op déi eenzel Artikele vum Gesetzesprojet anzegoen, wëll ech awer etlech Bemierkunge maachen. D'Familljekommissioun huet eng Rei vun Amendementer an hirer Sëtzung vum 29. Januar 2008 ugeholl, déi zum gréissten Deel de Kritäre vum Statsrot Rechnung gedroen hunn. Et sinn eng Rei méi redaktionell Modifikatioune gemaach ginn.

D'Familljekommissioun huet och décidéiert, de Plaffong vum maximalen Alter vun deene jonken Erwuessene vu 27 op 30 Joer eropzesetzen. Esou stëmmt de virleiende Gesetzestext mam Code du Travail iwwereneen, deen och Moossname fir déi jonk Leit virgesäit. Verschidde Missioune vum Service sinn ëmformuléiert an Dispositiounen iwwert déi finanziell Participatioun vum Stat si regruppéiert ginn. Fir den Detail vun den Amendementer verweisen ech lech op déi parlamentaresch Dokumenter an op mäi schréftleche Rapport.

Ech wëll kuerz nach op eng Problematik agoen, an zwar d'Méiglechkeet fir eng Associatioun, déi net ënnert der Form vun enger A.s.b.l. oder enger Fondatioun konstituéiert ass, formell als eng Jugendorganisatioun nom Sënn vum virleiende Gesetzestext unerkannt ze ginn.

De Statsrot war awer der Meenung, datt eng Association de fait net kéint esou eng Unerkennung kréien. D'Familljekommissioun war awer do anerer Meenung, well et eng Rei vun Associatiounen hei am Land gëtt, déi keng A.s.b.l. sinn an déi awer säit Joren a Jorzéngte wäertvoll éducativ Jugendaarbecht leeschten, wéi zum Beispill d'Federatioun vun de Guiden a Scouten an d'Jugendpompjeeën. Et wier net ubruecht, all dësen Organisatiounen déi formell Unerkennung ze refuséieren, just well si net d'Form vun enger A.s.b.l. hunn. Vill Jugendorganisatioune kréien iwwert dëst Gesetz méi Visibilitéit an domadder méi Sécherheet um finanzielle Plang.

Den zoustännege Minister huet d'Méiglechkeet, d'Unerkennung als Jugendorganisatioun entweder en suspens ze halen oder enger Associatioun ewechzehuelen, falls d'Konditioune vun der Unerkennung net méi vun der Associatioun respektéiert ginn.

Den éischten Artikel definéiert d'Objektiver vun der Jugendpolitik. D'Familljekommissioun huet dësen Artikel bäibehalen. Trotz Kritike vum Statsrot war et eis awer wichteg, d'Ziler vun der Jugendpolitik kloer ze definéieren.

Eis jonk Bierger sollen a musse sech fir Europa interesséieren. D'Familljekommissioun huet d'Objektiv vun enger Citoyenneté européenne net aus der Dispositioun erausgeholl, wéi de Statsrot dat gäre gehat hätt. Well d'Diskussioun iwwert den europäesche Verfassungsvertrag huet gewisen, datt déi Jonk den traditionelle politesche System oflehnen oder zumindest kritiséieren. Et däerf een net dorauser schléissen, datt si domadder Europa oflehnen. Neen, ganz am Géigendeel. Si musse kënnen deelhuelen um demokratesche Prozess, an dëst souwuel um kommunalen, um regionalen, um nationale wéi um europäeschen Niveau.

Heibäi ass ervirzehiewen, datt et net méi ëm eng Promotioun vun Europa geet, mä datt et eng Tatsaach ass, datt mer EU-Bierger sinn. D'Promotioun vun der Citoyenneté européenne soll fir déi Realitéit a fir d'Rechter, déi een an dësem Kontext huet, sensibiliséieren.

D'Familljekommissioun huet och den Artikel 2 bäibehalen, wann och ënner enger liicht ofgeännerter Form. Esou ass d'Referenz op den Droit au plein épanouissement am Text bliwwen. D'Familljekommissioun huet déi initial Artikele 5 a 6, déi sech op de Comité interministériel bezunn hunn, suppriméiert an amplaz en neien Artikel proposéiert. Dësen Amendement dréit den Iwwerleeunge vum Statsrot Rechnung.

De Statsrot war der Meenung, datt déi zwee Artikele géint d'Verfassung géife verstoussen an notamment géint den Artikel 76 vun der Verfassung. D'Zesummesetzung an d'Fonctionnement vum Comité interministériel gëtt iwwert de Wee vun engem Règlement grand-ducal preziséiert.

Den Artikel 7, dee sech op d'Missioune vum Service national de la jeunesse bezitt, ass vun der Familljekommissioun esou ëmgeännert ginn, datt den Artikel elo méi kloer ass. D'Lëscht vun de Missiounen ass exhaustiv, am Géigendeel zum initialen Text.

Den Text gesäit och elo eng Dispositioun vir, déi sech op d'Delegatioun vu Missioune bezitt. D'Zil vum Observatoire de la jeunesse, deen aus Experte vu verschiddene bestehende Strukturen zesummegesat gëtt, soll besser vernetzen a bestehend Donnéeë besser notzen.

Den Artikel 17, deen de legale Kader fir déi finanziell Participatioun vum Stat un infrastrukturelle Käschte festleet, inspiréiert sech staark un dem Artikel 13 vum ASFT-Gesetz. De Stat ka souwuel un de Käschte vun Infrastrukturen deelhuele wéi awer och d'Moossnamen zugonschte vu jonke Leit subventionéieren. Am Prinzip ënnerläit déi staatlech finanziell Participatioun strikte Konditiounen.

(Coups de cloche de la Présidence)

Ech si gläich fäerdeg, Här President.

Dee virleiende Gesetzestext gesäit um Niveau vum Artikel 18 vir, datt kleng Montanten awer kënne séier accordéiert ginn, ouni sech un déi schwéier Prozedur vum Artikel 17 ze halen, zum Beispill Vakanzaktivitéiten, Equipementer an esou weider. An dat ass och gutt esou.

Här President, dee virleiende Gesetzestext baséiert op enger dynamescher Jugendpolitik. D'Gesetz vun der Jeunesse ass ee Puzzle vu ville Gesetzer, déi an nächster Zäit hei duerch d'Chamber ginn an déi d'Jugend wäerten touchéieren. A besonnesch déi Jugendlech, déi haut ënner schwierege Konditioune liewen, wäerte mer an Zukunft erfaassen. Duerch dëst Gesetz kritt d'Jugend méi Chance sozial Verantwortung ze iwwerhuelen. Si sinn et, déi d'Zukunft vun eiser Gesellschaft gestalten an duerfir fir méi sozial Kohesioun solle sensibiliséiert ginn.

Merci, Här President.

M. le Président.- Merci, Madame Rapportrice. Den éischte Riedner ass den honorabelen Här Bettel.

Discussion générale

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech kéint bal meng Ried vun haut de Moien nach eng Kéier widderhuelen.

(Brouhaha)

Ech weess, dass et op de CSV-Bänke scho fir Onrou suergt, wann ech nëmmen ufänken iwwert d'Problemer. Här President, Dir gesitt, si gi scho ganz nervös, wann ech nëmmen hei un de Mikro kommen. Ech weess net, wéi eng Reprochen…

(Interruption)

Mä Madame, Dir waart de Moien net do. Da kënnt Der net matschwätzen.

(Interruptions)

Soss wiert Der och nervös, Madame Jacobs.

M. le Président.- Kommt, loosst den Här Bettel elo gewäerden!

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Merci, Här President, fir fir e bësse Rou ze suergen hei am Haus.

Fir d'éischt, Här President: Et ass ee frou, dass mer en neit Gesetz kréien iwwert d'Jugend, wou och d'Organisatioune vun der Jugend reglementéiert ginn. Et ass just schued - an et ass net fir d'éischt, wou een dat seet -, dass et haut an dëser Regierung kee Ministère de la Jeunesse méi gëtt. Et gëtt e Ministère de la Famille et de l'Intégration, mä e richtege Ministère de la Jeunesse gëtt et net méi. Dat ass schued.

An dass mer elo e Gesetz iwwert d'Jugend maachen, wann ech mech net iren, ass dat souguer - mir sinn elo 2008 - nom Volontariat deen zweeten Text, dee mer iwwert d'Jugend maachen. Dat ass net déck fir eng Regierung.

(Interruption)

Wéi een hate mer dann nach, Madame Jacobs?

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Ech soen lech dat herno.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Ah, ma da sinn ech frou. Dann ass dat een d'Joer. Dat ass scho pas mal, mä ech kennen awer aner Ministèren, wou een et fäerdeg bréngt, vläicht méi wéi een Text an engem ganze Joer erauszebréngen. Firwat ech dat soen…

(Interruptions diverses)

De Ministère de la Jeunesse - dat muss ech lech soen -, deen et jo net gëtt, dat ass haut de Ministère de la Famille et de l'Intégration: Et ass schued, dass et deen net gëtt. Ech wëll dat just hei ervirhiewen an dowéinst vläicht dann och just déi véier Texter, déi mer an deene véier Joer gestëmmt hunn. Mä et ass jo nach ee Joer do a wann ech dem Här Statsminister jo nogelauschtert hunn, wäerte mer jo elo ganz, ganz, ganz oft Sitzungen hunn hei an dëser Chamber.

Dësen Text, Här President, gesäit och vir - ech wëll elo net an all Detail agoen, mä -, dass mer eng Assemblée nationale des jeunes kréien, wat och ganz, ganz flott ass. Mä ech hoffen net, dass dat esou eng Poterstuff gëtt wéi mer et och beim Conseil national pour étrangers hunn. Beim Conseil national pour étrangers stelle mer jo awer fest: Si kommen zesummen, si schreiwen elo zwar Avisen - an do si mer och ganz frou, dass Avisë geschriwwe ginn. Mä iwwert d'Modalitéiten, wéi se designéiert ginn, gëtt et ganz vill Kritike vun där enger oder anerer Associatioun. Dowéinst wär et awer ganz wichteg vläicht och ze kucken, wéi dat geregelt sollt ginn.

Et ass och virgesinn, dass d'Gemenge solle méi Plans communaux maachen. Do muss een d'Regierung awer félicitéieren, dass dat gemaach gëtt. Et ass wichteg, dass een à long terme och kuckt, wéi d'Politik gemaach gëtt an enger Gemeng en faveur vun der Jugend; ob dat elo sozial Strukture sinn, ob dat récréativ Strukture sinn. Mä dat heescht, dass een an engem Plang ka kucken, wéi een der Jugend kann ënnert den Aarm gräifen.

Eng grouss Partie vun der Jugend - Dir kennt der ganz vill; hei sinn Associatiounen zitéiert ginn, mä et si ganz vill jonk Leit, déi net an Associatioune sinn - sinn Électrons libres. Dat ass déi net associativ Jugend. Et ass och wichteg, dass déi Strukturen hunn, déi een duerch e Plan communal ka kreéieren, an dass se och eng Plaz hunn, wou se sech kënnen treffen an awer kënnen encadréiert ginn.

Et ass och geschwat ginn iwwer e méigleche Refus vun enger Associatioun. Ech hunn dat net gär, wann een dat esou seet, well dat héiert sech e bëssen esou u wéi en Agrément. Dat heescht, dass de Ministère muss soen, ob eng Jugendorganisatioun elo geet oder net geet. Dat ass net de Sënn, wéi d'Ministesch et wäert maachen.

Et ass einfach, dass gekuckt gëtt - wat och richteg ass, well et ass mat öffentleche Gelder, wou geschafft gëtt -, dass dat net dubios ass oder ouni kënnen ze kucken, wat richteg hannert deene Leit stécht. Esou kann dat awer och kontrolléiert ginn, net dass do Sue falsch investéiert ginn. Mä doudsécher ass e Wuert dozou ze soen, dass se esou en Agrément musse kréien oder op jidde Fall autoriséiert musse ginn. Dat ass dat Falscht. D'Madame Ministesch wäert dat och net esou duerno maachen.

Ech wëll just hei och nach eng Zitatioun maachen, déi awer fir mech ganz wichteg ass, well déi hei an déi Debatt passt. A virun allem, well den Här Statsminister virun zwou Stonne gesot huet, dass net genuch Franséisch hei géif geschwat ginn, sinn ech ganz frou, dass den Auteur deemools op Franséisch geschwat huet.

Dat war: «Souvent on me demande si la situation des jeunes au Luxembourg diffère des autres pays de l'Union européenne. Je réponds toujours que le Luxembourg est un pays comme les autres et que les jeunes ont en gros les mêmes opportunités et rencontrent les mêmes problèmes qu'ailleurs. Cependant on pourrait citer trois particularités luxembourgeoises:

Les études universitaires se font en grande majorité à l'étranger, donc les jeunes quittent le pays pour quatre ou cinq années. Donc une partie importante d'une tranche d'âge active est absente - au moins partiellement - de la vie publique. Cet état des choses va certainement évoluer vu que depuis maintenant trois ans le Luxembourg a une propre université, mais l'Université du Luxembourg ne pourra pas offrir toutes les voies de formation et l'exode temporaire de jeunes va rester un fait.

Comme dans beaucoup d'autres pays de l'Europe l'accès au premier emploi est difficile, souvent les jeunes passent par une phase de stages ou de contrats à durée déterminée avant de trouver un emploi stable. Ceci étant dit, c'est certainement la situation du chômage des jeunes qui est la plus inquiétante: 20,3% des demandeurs d'emploi sont des jeunes. Le taux de chômage pour les jeunes âgés de 26 à 30 ans est de 11,9% contre une moyenne générale de 4,1%. Si l'on tient compte du fait qu'il y a encore des jeunes dans des mesures d'emploi temporaires initiées par l'État, ce pourcentage augmente encore davantage.

Une autre particularité se trouve au niveau du logement. Il faut savoir que depuis des années la population au Luxembourg connaît une augmentation importante, la demande pour des logements est donc très grande et les prix des logements ont augmenté en conséquent. Il est évident que cette situation rend l'accès à l'autonomie du jeune plus difficile.

Voilà quelques éléments pour esquisser le cadre général, qui montre que les préoccupations des jeunes sont souvent telles qu'une participation active à la vie citoyenne ne figure pas au premier rang.»

Ech zitéieren den Här Georges Metz, deen Direkter war vum Service national de la jeunesse, deem mer kënne vollkomme Recht ginn.

(Interruption)

Gelift?

(Interruption)

Hien huet deemools an där Qualitéit geschwat. Ech wëll just soen: Mir si frou, dass mer deen Text haut hei stëmmen iwwert d'Jugend. Mä firwat ech dat elo hei wëll zitéieren? Einfach well den Här Metz gesot huet, et gëtt e Problem mam Logement. Madame Ministesch, probéiert wann ech gelift Äre Parteikolleeg, den Här Boden, an d'Madame Delvaux ze iwwerzeegen, dass et Zäit wier, och eppes an där Matière ze maachen. Et geet net nëmmen duer… Är Regierungskolleegen - net Parteikolleeg, pardon, Regierungskolleeg. Et ass schéin, dass mir hei Texter stëmme fir déi Strukturen ze hunn, mä et wier besser, wann déi Jonk och haut en Daach hätten, eng Aarbecht an e Schoulofschloss.

Ech soen lech Merci. Mir wäerten awer den Text selbstverständlech och stëmmen.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Elo huet déi honorabel Madame Dall'Agnol d'Wuert.

Mme Claudia Dall'Agnol *(LSAP)*.- Här President, Madame Minister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, Dir Dammen an Dir Hären, ech wéilt fir d'éischt emol der Rapportrice Merci soe fir hire gudden an explizite Rapport, dee mir et eigentlech hei erlaabt, net méi op all Eenzelheete vun dësem Projet de loi anzegoen an éischter méi eng allgemeng Diskussioun unzestoussen iwwert d'Problemer an d'Matsproocheméiglechkeete vun deene jonke Leit hei zu Lëtzebuerg.

Dat ass jo och een Zil vun dësem Projet de loi, nämlech sech adequat Instrumenter ze ginn, fir déi Jonk beschtméiglech ze encadréieren, ze begleeden an och Handlungsberäicher ze schafen, wou se sech kënnen engagéieren an domat och hirer Meenung Ausdrock ginn.

Den däitsche Soziolog Jürgen Mansel sot rezent an engem „Focus"-Interview e Saz, dee mir an dësem Zesummenhang ganz

richteg an och interessant schéngt. E sot, an ech zitéieren: „Wenn Menschen keine Anerkennung in der Gesellschaft erfahren, entsteht Gewalt."

Mir hate jo viru kuerzem och déi Debatt iwwert d'Gewalt bei de Jugendlechen hei an der Chamber a mir hunn och matkritt, wéi se an eisem Nopeschland kann ausaarten; d'Gewalt an och den Débat doriwwer.

Dunn hu mer och viru sechs Wochen, leider, e ganz traurege Moment materlieft, wou zu Esch en 18 Joer ale Jugendlechen an engem Sträit ëmbruecht gouf. D'Motiv vun der Dot sief elo emol dohigestallt. De Fait ass awer, datt déi Jonk vun haut aner Problemer an Erausfuerderungen hunn, wéi mir heibanne se nach haten, och wa bei deem engen oder deem anere seng Jugendzäit nach net allze laang hier ass. Mat dëse Problemer musse mer eis och auserneesetzen, an dobäi ass et ebe wichteg, déi Jonk esou gutt wéi méiglech an eist Gesellschaftsliewe mat anzebannen - ech hat keen Numm genannt, Här Bettel -, andeems mer hinne Gehéier verschafen an op hir Besoinen aginn.

Fir datt ebe genau déi Incidentë wéi dee vun Esch, deen ech elo zitéiert hunn, net méi passéieren, ass et wichteg, déi beschtméiglech Konditiounen ze schafen, an deenen déi Jonk am Vierdergrond stinn, wou déi Jonk berücksichtegt ginn a wou Jonker kënnen hir Kompetenzen asetzen.

Konditiounen, an deene se vu ganz jonk un eescht geholl ginn an aktiv kënne bei der Gestaltung vun hirem Ëmfeld matschwätzen an awer och matwierken, déi et hinnen erlaabt, eng Ausbildung ze kréien, jo schlussendlech Jugendlecher esou kräftegt, datt se um Aarbechtsmarché spéiderhin och ënnerkommen.

An Zäite wou den Décrochage scolaire an d'Augmentatioun vum Jugendchômage - dat gouf schonn hei gesot - och hei zu Lëtzebuerg ukomm sinn an eng Realitéit sinn, schéngt et mer ëmsou méi wichteg, hei den Akzent drop ze leeën.

Dir Dammen an Dir Hären, Madame Minister, Här President, mir wëssen, datt d'Jugend vun haut nach méi verstäerkt wéi mir d'Käschten an domadder d'Verantwortung vun der Veralterung vun eiser Gesellschaft wäert missen droen. Fir där, mä net nëmmen där Verantwortung spéiderhi kënne gerecht ze ginn, musse se elo schonns lues a lues drop virbereet ginn an eng aktiv Roll an eiser Gesellschaft däerfe spillen.

Heibäi ass d'Bildung nëmmen ee wichtege Punkt. Do si mer jo no PISA a PEARL erwächt, a mam Projet de loi iwwert d'Schoulreform si mer jo och hei um richtegen an um gudde Wee.

Ech kommen nach eemol op d'Ausso vum Ufank vum däitsche Soziolog zréck: Wa mer Jugendlecher keen Auswee loossen a se wëssen, datt hir Zukunft prekär ass, souwuel um Aarbechtsmarché wéi och an der Gesellschaft, wou se kee Gehéier fannen, dann ass d'Gewalt nëmmen ee vun de Problemer, déi mer an Zukunft nach méi verstäerkt wéi elo wäerte misse léisen.

D'Chifferen, déi 2007 vun der EU publizéiert goufen, soen, datt 15,1% vun de Jugendlecher tëschent 15 a 24 Joer am Chômage waren. Dat sinn der manner wéi den Duerchschnëtt zu Lëtzebuerg, wou an deemselwechten Zäitraum 17,5% vun de Jonken op der Sich no enger Aarbecht waren.

Dëst, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ass eng Vergeudung vu mënschlechem Kapital! D'EU seet am selwechten Otemzuch och, datt an de leschte 25 Joer mir, also d'EU-Länner am Allgemengen, alleguerten zesummen et net fäerdeg bruecht hunn, heirunner vill ze änneren, an dat obwuel de Bildungsniveau allgemeng eropgaangen ass.

Wann ech mer hei däerf eng Iwwerleeung erlaben, dann ass et vläicht déi fir ze soen, datt eng gutt Ausbildung zwar den A an den O ass fir iwwerhaapt emol eng Plaz spéiderhin ze fannen, mä mir duerfen net vergiessen, datt souguer een Diplom an der Täsch haut net onbedéngt méi eng Garantie ass fir eng Aarbechtsplaz ze kréien, an ech mengen dat gouf de Moien an och de Mëtteg scho vu mengem Virriedner gesot. Aner Kompetenzen zielen och.

Mir hu jo an dësem Projet de loi, dee mer elo gläich wäerte stëmmen, den Alter op 30 Joer fixéiert. Elo kann een driwwer streiden, ob dat ze héich ass. De Maximalalter, fir d'Prestatiounen ze kréien, läit dem Code des assurances sociales no bei 27 Joer. Ech mengen awer, datt mer eis heiriwwer net allze vill sollten de Kapp zerbriechen an diskutéieren, zëmools net wann ee weess, datt, wat mer méi erofkucke ginn a wat Jugendlecher a Kanner méi jonk sinn, dofir d'Problemer awer net méi kleng ginn.

Et geet u mat der Kanneraarmut, déi erëm laut EU 2007 bei net manner wéi 19% louch. Dëst bei de Jonken ënner 18 Joer. A wéi jiddfereen - hoffen ech op alle Fall emol - heibanne weess, ginn aus aarme Kanner och ganz oft spéiderhin, an deene meeschte Fäll, virun allem arem Erwuessener.

D'EU schreift an engem Pabeier iwwert d'Inclusion sociale och genau dat: «Le bien-être des enfants est considéré comme un facteur qui influe largement sur l'éducation et l'emploi futur.» An e bësse méi spéit schreift se: «Interrompre la transmission de la pauvreté d'une génération à l'autre constitue un défi majeur!»

Firwat huelen ech awer elo eigentlech esou wäit aus, bei engem Projet de loi wou et nëmme just „ëm d'Jugend" geet?

Ma well ech der Iwwerzeegung sinn, datt d'Participatioun vun deene Jonken net nëmmen a Jugendhaiser a Clibb, an Organisatiounen oder och an Associatiounen, mä och un eisen demokrateschen Institutiounen eminent wichteg ass. De permanenten Dialog mat eis, de Politikerinnen an de Politiker, de regelméissegen Austausch tëschent de jeeweilegen Acteuren aus dem Jugendberäich souwéi verstäerkt och participativ Demokratie ze fuerderen, wéi dat dann och an dësem Projet de loi virgesinn ass, garantéiert e gudde Fonctionnement vun eisen Institutiounen an domadder och vun eiser Gesellschaft.

Jonk Leit hunn awer hautdësdags ganz dacks den Androck, wéi wann hir Interessen nëmmen um Rand géife bemiérkt ginn, wat natierlech e Gefill vun Ausgrenzung, vun Apathie oder och vu keen Afloss hunn op d'Politik an op d'Gesellschaft hannerléisst.

Wat ass d'Folleg heivunner?

Ma ganz kloer, datt se sech einfach ëmmer manner fir dat interesséieren, wat ronderëm si geschitt, an de Gemengen, hei an der Chamber oder och an Europa an an der Welt.

Verstitt mech elo net falsch, ech wëll net soen, datt déi Jonk allgemeng sech fir näischt méi interesséieren, bien au contraire. Mä Tatsaach ass, datt vill Jonk kee Vertraue méi an d'Politik hunn.

Elo schwätzen ech natierlech net vun deene Jonken, déi schonns ganz fréi eng politesch Meenung hunn an déi och op d'Ënnerstëtzung vun den Elteren doheem kënnen zielen. Mä, léif Kolleeginnen a Kolleegen, Madame Minister, Här President, d'Jugendpolitik muss sech awer dorunner moosse loossen, awéiwäit se benodeelegt Jonker erreecht, hinnen hëlleft a se och drukritt fir aktiv ze ginn an hiert eegent Ëmfeld matzegestalten.

Als Presidentin vun de Femmes socialistes soen ech also op Konferenzen an och op Generalversammlungen - an ech entschëllege mech elo schonn am Virfeld bei deenen, déi sech heibanne getraff fillen -, datt een net soll zouloossen, datt eng Majoritéit vun eeleren Hären iwwer hir Zukunft entscheet, mä…

(Interruptions)

…- ech hu jo am Virfeld mech derfir entschëllegt, wann deen een oder deen anere sech géif getraff fillen. Ech gesinn, dat ass de Fall. - datt si selwer eben…

(Brouhaha)

Et sinn der awer manner, Madame Flesch!

…sollen aktiv ginn. Abee dee Saz kéint ech eigentlech och an engem Jugendhaus soen oder iwwerall do wou e Grupp Jonker zesummen ass. Well och hei behält e seng Richtegkeet. Well virun allem Jonker si vun enger Onmooss politescher Entscheedungen - vu hire jonken Alter - am Längste betraff. D'Auswierkunge vun de kriteschen Entscheedungen, déi mir haut treffen, kréien eis Jonk spéider ze spieren. Jonker also dozou ze kréien, matzedenken, ze schaffen an ze hëllefen - an hei mengen ech déi wierklech Bedeelegung, keng Alibi-Manifestatiounen -, dat ass e gutt an en noutwendegt Mëttel, fir d'Demokratie ze stäerken.

An deem Sënn ass et och ze begréissen, datt de Projet de loi sech d'Missioun gëtt, a regelméisseger Form den Dialog mat de Jugendlechen ze fuerderen. Déi néideg Strukturen dofir - wéi beispillsweis d'Assemblée des jeunes - si jo an dësem Gesetz verankert.

Firwat hunn ech awer elo just vun Alibi-Verantstaltunge geschwat? Ma ganz oft ginn ebe jonk Leit an enger Diskussioun ënnerschat. Et gëtt hinnen näischt oder net ganz vill zougetraut, esou datt se heiansdo nëmmen däerfe mat décidéiere wéi hire Schoulhaff ausgesäit oder vläicht nach hir Skaterpist. Méi gëtt ganz oft net vun hinne gefrot.

An do maachen ech emol de Gemengepappen an de Gemengemamme respektiv dem Ministère guer kee Virworf. Well ganz oft weess eigentlech keen esou richteg, wéi ee geziilt Jonker an Entscheedungsprozesser integréiere kann.

Dat awer, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleeginnen a Kolleegen, musse mer léieren. Well Projeten, un deene Jonker matschaffen, si wichteg, fir ebe genau déi Kompetenzen ze entwéckelen an ze stäerken, vun deenen ech virdru gemengt hunn, datt se hautdësdags mindestens genausou wichteg si wéi eng gutt Ausbildung, nämlech ënner anerem Selbstbewosstsinn, Eegestännegkeet, mä awer och Verantwortung iwwerhuelen. Derbäi kënnt nach, datt een alles dat, wat een abstrakt an der Schoul um Pabeier léiert, ganz dacks ka konkret uwenden. Kommt, mir nennen et einfach praxisbezogenes Lernen.

Eng ëmfaassend Bedeelegung also vu Jonker muss zu engem feste Bestanddeel vun eiser politescher Kultur ginn. Mir sinn do um richtege Wee mat dësem Projet de loi, mä mir hunn awer och nach aneren Nohuelbedarf.

Wat wär elo eng Verbesserung - eng konkret Verbesserung - vun der Matbestëmmung vun de Jugendlechen? Ma ganz einfach: de Jonken éischter wielen ze loossen. E Konsens ass bei bal alle Jugendorganisatioune vun deenen eenzelne Parteie virzefannen. Et ass keng Fro vum Alter, mä ob de Mënsch eng politesch Meenung huet. E Jonke muss sech duerch seng Wielerstëmm kënnen äusseren. Am Moment huet hien heirop keen Afloss wéi eng Politik respektiv wéi eng Leit dëst Land an domat och hie regéieren.

D'Diskussioun vum Erofsetze vum Wahlalter kënnt jo eigentlech periodesch erëm, mä déi fundamental Diskussioun dozou bleift awer ëmmer nach aus. Obwuel se fir all oder bal all Jugendsektiounen - ënner anerem och fir eis, d'Jeunesse socialiste - längst iwwerfälleg ass. Jonker sinn net räif genuch a si sinn och nach dobäi liicht ze beaflossen: Dat sinn nëmmen zwee vun deene villen Argumenter, déi ech dergéint schonn héieren hunn. Mä alles dat, wat ech elo an deene laange Minutte schonn hei als Argumenter genannt hunn, sinn Argumenter fir de Wahlalter erofzesetzen.

Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir Politikerinnen a Politiker ënnerschätzen nach ëmmer vill ze vill d'Bedeitung vun der Jugend an och der Kannerbedeelegung fir d'Gesamtklima vun enger Gesellschaft, an domat och fir de soziale Fridden. Den Engagement vu jonke Leit ass als eng Beräicherung fir eis Gesellschaft ze gesinn. Dat muss eis alleguerte vill méi bewosst ginn.

Une voix.- Très bien!

Mme Claudia Dall'Agnol *(LSAP)*.- D'Consultatioun mat de Jugendlechen zu Problemer, déi si direkt betreffen, muss fir eis alleguerten zu enger Selbstverständlechkeet ginn. Déi Jonk matbestëmme loossen, ass hinnen eng Chance ginn eppes ze veränneren, mä - wéi ech virdru scho gesot hunn - leider ass dës Participatioun awer éischter d'Ausnahm wéi d'Regel.

E Grond dofir si sécher och d'Käschten, déi heimat verbonne sinn. Abee, am Erwuessene-beräich seet jo awer och kee Mënsch: Hei, mir brauchen eng Strooss, mä se däerf awer näischt kaschten. Mir reegen eis och gären driwwer op, datt Jonker sech nëmme fir ee konkrete Projet engagéieren an duerno erëm gären hir Rou hätten.

Mä, Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, da kommt mir kucken emol bei den Erwuessenen a souguer an eisem direkte Bekanntekrees. Wéi vill vun deenen engagéiere sech dann iwwert de Wahlsonndeg eraus, an dann nach nëmmen, well d'Wahlflicht besteet? Wann et net esou wär, da misste mer net permanent drop hiweisen, datt och de Bénévolat u seng Grenze lues a lues stéisst. Kommt, mir verlaangen also vun deene jonke Leit net méi, wéi mer eigentlech och vun eis Erwuessene verlaangen, a considéréiere si endlech als vollwäerteg Matwierker vun eiser Gesellschaft.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, léif Kolleeginnen a Kolleegen, wa mer an Zukunft eis alleguerten e puer - nëmmen e puer - vun deenen Aussoen, déi ech elo hei gemaach hunn, zu Häerz huelen, dann huet dee Projet de loi, dee mer elo gläich wäerte stëmmen an zu deem ech natierlech och d'Zoustëmmung vu menger Fraktioun ginn, säin Zil erreecht.

Domat soen ech lech alleguerte Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Madame Dall'Agnol. Den Här Adam huet d'Wuert.

M. Aly Jaerling *(Indépendant)*.- Dat do war esou gutt, dat häls de net aus.

(Interruption)

M. le Président.- Soll ech lech och aschreiwen, Här Jaerling?

M. Aly Jaerling *(Indépendant)*.- Neen, et ass alles gesot.

M. le Président.- Dann ass et gutt. Här Adam, Dir hutt d'Wuert.

M. Claude Adam *(DÉI GRÉNG)*.- Merci. Här President, léif Kolleegen a Kolleeginnen, de Projet de loi 5685 soll engersäits eng Mise à jour oder eng Remise en conformité vum Gesetz vum 27. Februar 1984 iwwert d'Administratioun vum Service national de la jeunesse sinn, an anerersäits awer och der allgemenger Entwécklung am Beräich vun der Jugendpolitik Rechnung droen.

De Jugendberäich huet an deene leschte Joren a Jorzéngten, souwuel um kommunale wéi um nationale wéi um europäesche Plang, staark evoluéiert. D'Populatioun zu Lëtzebuerg huet sech an hirer Zesummesetzung geännert. Mir sinn eent vun deene rare Länner an Europa, wou den Undeel vun deene Jonken nach ëmmer grouss ass. Dat ass ee Resultat vun der Immigratioun.

Déi Jonk, déi ee Garant fir eis Zukunft sinn, déi eis eenzeg Ressource naturelle sinn, sollen hir Plaz an der Gesellschaft fannen. Integratioun, sozial Kohesioun si keng Optiounen, mä eng Noutwendegkeet. Duerfir musse mir op ville Pläng schaffen. Mir brauche Betreiungsstrukture fir all eis Kanner, fir déi vu räichen Elteren a fir déi vun éischter aarmen Elteren, fir Lëtzebuerger an Netlëtzebuerger.

Am Sënn vun der sozialer Kohesioun begréisse mir och d'Aussoe vun eisem Statsminister, datt, wa mir da wësse wéi mer se bezuelen, d'Betreiungsstrukture mëttelfristeg fir all d'Kanner solle gratis sinn. Mir weisen och nach eng Kéier drop hin, datt dës Kannerbetreiungsstrukture vun exzellenter Qualitéit musse sinn.

Dës Qualitéit moosst sech virun allem un der Qualifikatioun vum Personal an um Personalschlëssel; dat heescht wéi vill Erwuessener wéi vill Kanner betreie sollen. Mir wëllen eis Kanner jo net just versuergen, mä op sozialem, emotionalem a kognitivem Gebitt förderen. Dat kascht, mä dat ass Geld, dat gutt investéiert ass.

Mir brauchen eng Schoul fir all eis Kanner. Hei beweegt sech am Moment zu Lëtzebuerg villes. Eiser Meenung no awer leider villes nëmmen un der Uewerfläch. Mä do kréien ech nach oft d'Geleeënheet, fir ausféierlech drop anzegoen.

Genausou wichteg fir eis Jonk sinn awer och d'Gesetzer wéi dat iwwert d'duebel Nationalitéit, dat iwwert den Accueil an d'Integratioun vun den Auslänner zu Lëtzebuerg, d'Gesetz iwwert d'Sozialhëllef, all Mesuren, déi sech mat Beruffsausbildung a mat dem Jugendchômage befaassen.

Duerfir begréisse mir selbstverständlech och d'Schafung vun engem interministériellë Comité, deen der Transversalitéit vun der Jugendpolitik soll Rechnung droen. Mir begréissen et, datt een nationale Rapport am Gesetz festgehale gëtt, deen all fënnef Joer en Iwwerbléck iwwert d'Situatioun vun der Jugend soll ginn.

Fir dëse Rapport zesummenzestellen, gëtt een Observatoire de la jeunesse geschaaft an et gëtt och ëmmer erëm betount, datt d'Jugendpolitik an enker Zesummenaarbecht mat de Jugendleche soll definéiert ginn. D'Participatioun vun deene Jonken, dat ass eng Missioun, déi genausou wichteg wéi schwiereg ass. Als ee Beispill vun enger méiglecher Participatioun ginn dann déi konsultativ Gemengekommissiounen ugefouert.

Ech kommen aus enger Gemeng, wou déi jugendlech Memberen an där Kommissioun, déi sech fir d'Jugend zoustänneg fillt, op zwee Fangeren opgezielt kënne ginn. Ech wëll hei net verallgemengeren, mä ech wier awer interesséiert drun emol e Bilan ze gesinn iwwert d'Aarbecht vun deene Kommissioune queesch duerch d'Land.

Datselwecht gëllt fir d'Plans communaux Jeunesse. Gëtt et do e Bilan? Ass et net e bëssen esou, datt mer haaptsächlech an e puer éischter grousse Gemengen - zum Beispill d'Stad Lëtzebuerg, Déifferdeng an esou weider - flott Realisatiounen opzeweisen hunn, aner Gemengen eventuell och nach ee Plan communal Jeunesse votéiert hunn, bei der Ëmsetzung awer wéineg Positives opzeweisen hunn? Net aus Desinteressi oder schlechtem Wëllen, mä haaptsächlech well se keng haaptamtlech Leit op de Jugenddossieren hunn.

D'Madame Frank hat virdrun an hirer Interventioun eng regional Zesummenaarbecht ugeschwat an ech mengen, datt dat eng gutt Iddi ass an e gudde Wee, deen een do soll goen. Duerfir begréisse mir och ausdrécklech den Artikel 16 an dësem Gesetz, wou finanziell Hëllefen an Aussiicht gestallt ginn, déi net un Infrastrukturen oder Frais de gestion gebonne sinn.

Wann ech der Meenung sinn, datt berodend Gemengekommissiounen net onbedéngt e gutt Beispill vu Participatioun fir Jugendlecher sinn, da wëll ech awer och zwee ganz positiv Beispiller hei kuerz ufëieren. Dat si virun allem eis Jugendhaiser, déi sech ëm déi Jugendlech këmmeren, ëm net associativ Jugendlech oder och ganz oft ëm déi, vun deenen d'Madame Dall'Agnol geschwat huet, déi aus éischter schwierege Verhältnisser kommen, déi doheem vläicht net déi Uspriechpartner hunn, déi se bräichten oder déi se wéinstens gären hätten. Do maachen eis Jugendhaiser eng ganz gutt Aarbecht. D'Kommissioun hat jo eng Visite an engem Jugendhaus gemaach.

En anert positiivt Beispill vu Participatioun vu Kanner a Jugendleche si mat Sécherheet d'Kanner- an och d'Jugendgemengeréit, déi zu Déifferdeng, zu Luerenzweiler an zu Hiefenech fonctionnéieren.

Ech hat virdru gesot, d'Participatioun vu Kanner a Jugendleche wier eng schwiereg Aufgab. Et ass relativ einfach bei Kanner a schonn e bësse méi schwiereg bei Jugendlechen, spontan Begeeschterung a Motivatioun unzekéieren. Wann dat awer dann net mëttel- a laangfristeg gutt geplangt an encadréiert ass, da sinn déiselwecht Begeeschterung a Motivatioun genausou séier erëm verschwonnen. An dann ass eben - d'Madame Dall Agnol hat virdru vun Alibi-Veranstaltunge geschwat - d'Gefor grouss, datt mer Alibi-Veranstaltunge fir Jugendlech maachen.

D'Participatioun vu Kanner a Jugendlechen ass e komplizéierte Prozess, dee gutt geplangt a gutt begleet muss sinn. Hei ass nach vill Aarbecht ze maachen. Et ass awer eng noutwendeg Aarbecht.

Wa mir et fäerdeg kréien, nach méi Basisorganisatiounen ze kréien, wou Jugendlecher d'Méiglechkeet kréien, fir sech ze engagéieren a Responsabilitéit ze iwwerhuelen, da kann och e Conseil supérieur de la jeunesse, wéi en an dësem Gesetz geschaaft gëtt, eng positiv Roll an der Jugendpolitik zu Lëtzebuerg spillen.

M. le Président.- Merci...

(Interruptions et hilarité)

M. Claude Adam *(DÉI GRÉNG)*.- Entschëllegt, ech war nach guer net fäerdeg, Här President.

M. le Président.- Loosst lech roueg Zäit, Här Adam.

M. Claude Adam *(DÉI GRÉNG)*.- Merci, Här President.

(Interruptions et hilarité)

Am éischten Artikel vum Gesetz, wat mir haut stëmmen, wou et ëm d'Ziler vun der Jugendpolitik geet, hätt en Hiweis op eng Erzéiung och am Aklang mat der Natur an der Nohaltegkeet eis Gréng natierlech gutt gefall. Datselwecht gëllt och fir den Artikel 7, wou et ëm d'Missioune vum SNJ geet a wou ënner anerem och vun de Valeurs fondamentales wéi sozial Gerechtegkeet, Chancëgläichheet, Toleranz a Solidaritéit Rieds geet, wou och hei den Hiweis op „ecological awareness" als Missioun feelt. Fir de Rescht ass awer d'Opzielung vun de Missioune vum SNJ eng ganz positiv a grëndlech Lëscht.

D'Missiounen, déi hei opgezielt ginn, si ganz villsäiteg a beréiere praktesch all Beräicher vun der Jugendaarbecht, zum Beispill d'Formatioun, den internationalen Austausch, d'Verléine vu Material, d'Zesummenaarbecht mat de Gemengen an aneren Associatiounen. Dat sinn alles Aktivitéiten, an déi den SNJ mat der Zäit eragewuess ass. Déi meescht stinn och schonn am Gesetz vun 1984. D'Oplëschtung an dësem Gesetz ass awer vill méi detailléiert, an am neie Gesetz stellt sech dann och ëmmer méi kloer eraus, datt d'Missioune vum SNJ sech ëmmer méi a Richtung Formatioun, Educatioun, Participatioun entwéckelt hunn. Den Term Loisirs des jeunes zum Beispill taucht am neie Gesetz net méi bei de Missiounen op.

Datt do de Personalkader no 24 Joer enger déif gräifender Evolutioun ënnerläit, dat schéngt eis selbstverständlech. Ech sinn duerfir och frou, fir kënnen den Accord vun der grénger Fraktioun zu dësem Gesetz ze bréngen.

Ech soen lech Merci.

Une voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Här Adam. Et ass soss kee Riedner méi ageschriwwen. Dann huet elo d'Regierung d'Wuert. D'Madame Familljeministesch a Jugendministesch Marie-Josée Jacobs huet d'Wuert.

(Interruptions et hilarité)

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Här President, Der Dammen an Der Hären, ech géif fir d'éischt wëllen der Madame Rapportrice Merci soe fir hire schréftlechen an hire mëndleche Rapport.

Ech géif och wëlle soen, Här Bettel, datt ech ganz traureg sinn, datt Dir fannt, datt mer net genuch Gesetzer gemaach hunn. Elo hu mer an dëser Legislaturperiod sämtlech Gesetzer frësch gemaach an nei geschriwwen, déi et am Jugendberäich gëtt, dat sougutt iwwert de Service volontaire wéi iwwert de Congé jeunesse, wouriwwer d'Gesetz och frësch strukturéiert ginn ass. Et ass nach net ganz laang hier, datt Der hei de Centre Mariendall gestëmmt hutt, an esou wéi ech dat de Mëtteg héieren hunn, wäert dee Projet hei och à l'unanimité gestëmmt ginn.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Geet dat duer?

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Ech froen lech just a wier frou, wann Der mer dorobber eng Äntwert géift ginn, Här Bettel, vu wat fir enge Projeten Der nach gären hätt, datt se solle gestëmmt ginn am Beräich vun der Jeunesse?

Ech wëll lech och soen, datt, och wann et e Minister géif ginn, dee Ministre de la Jeunesse wier, deen nawell net d'Kompetenz hätt, fir am Unterrechtswiesen, am Travail oder am Logement ze légiféréieren.

(Interruption)

Jo, mä Dir misst vläicht eng Kéier an eng Regierung kommen, da géift Der léieren, wat d'Kompetenze wieren. Dat...

(Interruptions diverses)

Une voix.- En ass um gudde Wee!

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Dofir mengen ech, et ass ganz schwiereg, fir a verschiddene Punkten do an deenen anere Leit hir Kompetenze wullen ze goen.

(Interruption)

Majo, et wieren der nach, déi kéinte kommen, net nëmmen den Här Bettel.

(Hilarité et interruptions)

Also, wann et deenen zwou Säite géif hëllefen, sinn ech bereet, fir dat ze maachen.

Dëst Gesetz wéi gesot ass also de leschte Bausteen, dee mer nach hei an der Jugendpolitik haten, an ech war eigentlech ganz stolz dorobber. Dofir ass meng Enttäuschung ëmsou méi grouss, well ech wollt soen, datt mer domadder wierklech dee ganze Secteur nei organiséiert, nei restrukturéiert an der Zäit ugepasst hunn. An ech denken, datt datselwecht och zielt fir de Service national de la jeunesse, dee jo besonnesch och d'Acteure vum Jugendsecteur ënnerstëtzt.

1984, wéi de Service national geschafe gouf, gouf et zum Beispill keng Jugendhaiser. Haut ënnerstëtzt de Service national de la jeunesse dës Haiser, déi um lokale Plang dacks un déi Jugendlech erukommen, déi een net méi an de Veräiner fënnt. Vun deenen ass hei vu verschiddene Kolleeginnen a Kolleege geschwat ginn. Fir déi wéi an allem maache si eng ganz wichtig an eng ganz - wéi soll ech soen? - entscheedend Aarbecht, well et virun allem ganz dacks och Jugendlecher sinn, déi dohinner ginn, déi net Lëtzebuerger sinn, déi also och net an déi traditionell Lëtzebuerger Jugendorganisatioune ginn, mä deenen een dann an deene Jugendhaiser do begéint.

De Service national mécht awer och a senge Jugendzentre spezifesch Formatiounsugebueder an och spezifesch éducativ Projeten. Dovunner kënne selbstverständlech och d'Jugendorganisatioune profitéieren.

1984, wéi de Service national de la jeunesse gegrënnt gouf, gouf et och keng europäesch Programmer. Et gouf keen europäesche Ministerrot zu Bréissel. Et gouf och keng Méthode ouverte de coordination. Haut schaffe mer an der Jugendpolitik um Niveau vum Conseil de l'Europe. Dir erënnert lech sécher alleguerten un d'Campagne „Tous différents, tous égaux". Um Niveau vun der Unioun schaffe mer mat engem dezentraliséierte Programme Jeunesse en action, vun deem de Service national de la jeunesse d'Agence nationale zu Lëtzebuerg ass.

Ech hunn elo viru kuerzem eng Fro gestallt kritt, wéi et wier mat der Jugend an der Groussregioun. Do schaffe mer mat am Jugendkonvent, an der Formation transfrontalière, der Jugendinformatioun am Kader vu Leader-Projeten, an um Niveau vum Benelux gëtt et virun allem Seminäre fir Multiplicateuren.

Dësen Entwécklungen droe mer an dësem Gesetz och Rechnung. An - et ass elo grad och ewell gesot ginn - de Service national de la jeunesse huet och nei eege Missioune kritt. Ech wëll virun allem do d'Beispill nenne vum Service volontaire d'orientation, dee mer am Kader vum Plan d'action national vun der Lissabon-Strategie zitéieren. Mat dësem Service volontaire d'orientation erreeche mer virun allem déi Jugendlech, déi e bëssen de Wee verluer hunn zwëschent der Schoul an der Aarbecht. Do komme virun allem och déi Elementer eran, vun deenen d'Madame Dall'Agnol geschwat huet, wéi der Unerkennung, fir och deene Jugendlechen ze soen, datt se an eiser Gesellschaft gebraucht ginn, d'Unerkennung, fir si ze motivéieren an och ze soen: Och Dir, wann Der vläicht och net e ganze Schoulzyklus hannert lech hutt, och Dir sidd wichteg fir eis an och Dir kënnt Ären Apport zu eiser Gesellschaft mat erabréngen.

De Succès vun dësem Programm bei deene Jonke weist, datt mer och hei richteg leien.

Et ass an deene leschten Deeg jo ëmmer erëm, och am État de la nation, drop higewise ginn, datt et eng ganz Partie vu Jugendlecher gëtt, déi et schwéier hunn, fir op den Aarbechtsmaart ze kommen. Mir haten 231 Demandë kritt, an zënter dem Oktober hu 75 Jugendlech do matgemaach. De Moment sinn et der nach 64, déi an an deem Projet dra sinn. Ech muss soen, datt et eppes ass, wou Der mierkt, datt dat vill Succès huet, eng Kéier bei deene Jugendlechen, mä awer och bei deenen Organisatiounen an Etablissementer, déi op deem dote Wee mat eis ginn.

Et ass och zu Recht hei festgestallt ginn, datt net méi nëmmen eng méi sënnvoll Fräizäitbeschäftegung an deem Projet hei drasteet, mä datt mer och Servicer wëllen ubidden. An do kënnt awer eppes och an deem Projet iwwert de Service d'orientation volontaire, wat da vläicht dem Här Bettel besser gefält, wou mer virun allem och an enger transversaler Zesummenaarbecht mat anere Ministèren déi hei Resultater fäerdeg kréien: Dat ass eng Kéier d'Educatioun an dat sinn op där anerer Säit d'Servicer, déi hëllefe fir déi Jugendlech iwwerhaapt ze fannen, fir dat also och mateneen ëmzesetzen.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Félicitation!

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Merci villmools! Merci villmools, Här Bettel, ech wäert mer dat do gutt mierken.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Et ass awer net fir d'éischt, dass ech lech luewen!

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Neen, dat ass wouer.

Ech muss och soen, et géif mer och Freed maachen, wann Dir méi dacks hei Franséisch géift schwätzen.

(Hilarité)

Well dat huet mer och ganz gutt gefall.

M. Xavier Bettel *(DP)*.- Merci.

(Hilarité et interruption)

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Elo hale mer awer op, well soss op eemol...

(Interruptions diverses et hilarité)

M. Aly Jaerling *(Indépendant)*.- Haalt op, op eemol gëtt et och nach Reen.

Une voix.- Mir hu scho Schwieregkeeten, lech ze verstoen! Wat gëtt dat dann...

(Interruptions)

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration*.- Haut de Mëtteg huet an engem frëndschaftlechen Discours virun der Dier den Här Castegnaro zu mir gesot, eigentlech géif hie mengen, datt jiddfer Auslänner, dee mech géif verstoen, d'Genehmegung misst kréien, fir Lëtzebuerger ze ginn an d'duebel Nationalitéit ze hunn.

(Hilarité)

An ech hu gesot, ech wier domadder d'accord.

(Hilarité)

Wa mir also elo geschwënn eent vun deene Länner an Europa sinn, déi déi jéngste Bevölkerung hunn, dann ass dat och ganz sécher eng Erausfuerderung un eis sozial Kohesioun.

Mir musse mat de Jonken zesummen eis Gesellschaft vu muer opbauen. Mir musse weisen, datt mir op si lauschteren, an et musse Plaze ginn, wou si kënnen hir Meenung soen. Et ass hei gesot ginn, datt d'Gemengen eis wichtegst Partner sinn. Ech wëll op dëser Plaz och profitéieren, fir alle Gemenge Merci ze soen, déi iwwer e Plan communal Jeunesse unerkannt hunn, datt si eng entscheedend Roll an dësem Dialog spillen.

D'Jugendhaiser hunn um Gemengeplang eng wichteg Roll, mä mir wëssen och, datt nach ëmmer villes ze maache bleift, datt mer verstäerkt verschidde Servicer an Acteuren am Jugendberäich och op lokalem Plang matenee musse vernetzen. Dofir wollte mer och d'Roll vun de Jugendorganisatiounen, déi jo eng wichteg Aarbecht leeschten, ganz besonnesch am Gesetz ënnersträichen, hinnen eng nei a verstäerkt Visibilitéit ginn a kloermaachen, wéi mer se wëllen an der Zukunft ënnerstëtzen. Si ginn domat als wichtege Partner vun der Jugendaarbecht unerkannt.

Dësen Iwwerleeungen hu mer am Gesetz Rechnung gedroen, well mer an Zukunft mat de Gemengen nach méi staark wëllen zesummeschaffen.

Mir hunn och, esou wéi dat haut de Standard an der europäescher Jugendpolitik ass, d'Jugendforschung direkt mat agebonnen, well, wéi esou dacks, musse mer feststellen, datt mer iwwer verschidde Liewenssituatioune vun deene Jugendlechen net vill wëssen. Hei wëlle mer een neien Observatoire schafen, deen awer keng nei Verwaltung ass, mä dat bestehend Wësse besser vernetzen an notze soll. Ënner anerem dofir hu mer mat der Uni Lëtzebuerg en Accord de coopération ofgeschloss, fir dass déi eis an dëser Aufgab hëlleft a Lëtzebuerg an deenen europäeschen Expertsgremië vertrëtt.

Ech sinn och dovunner iwwerzeegt, datt si bereet ass, esou wéi den Här Adam dat gefrot huet, fir och ze kucken, wat bei deene Jugendgemengepläng erauskomm ass, fir och doriwwer e Bilan ze maachen. Mir hunn elo an eenzelne Regioune Bilanë gemaach mat der Uni zesummen iwwert déi Jugendlech. Deen éischte war an der Nordstad, duerno ass een an der Stad Lëtzebuerg gemaach ginn, elo een am Minett. Sou datt ech denken, datt dat och wichteg ass. Wann ee gäre wéisst, wat lass wier, da muss een och kucken, wat bei esou Pläng erauskënnt.

D'europäesch Politik stellt eng ganz besonnesch Erausfuerderung fir déi Jonk duer. Och wann der vill Europa als eng Chance fir Lëtzebuerg begräifen, sou gëtt et awer eng ganz Partie vu Jugendlechen, déi sech virkomme wéi wa se Beifahrer an engem Auto wären. Si fille sech dem Chauffer ausgeliwwert, dee se net kennen, si hunn Angscht, well se fäerten, si kéinten deem net an d'Steier gräifen, well se net kënne matdécidéieren, wéi séier d'Vitesse ass.

Dëst ass e Gefill vun Onsécherheet a produzéiert liicht eng negativ Haltung. Mir brauchen awer déi Jonk vun haut a vu muer, well mir wëlle jo net, datt si erausklammen an der Demokratie de Réck dréinen.

Hei hu mer am Gesetz probéiert, nei Strukturen ze schafen, déi deene Jonke sollen erméiglechen, hir Meenung zur Politik ze soen. Si solle vun Ufank u mat agebonne ginn, wann zum Beispill et drëm geet, de

Fonctionnement vun der Assemblée des jeunes oder och dem Jugendparlament ze bestëmmen.

Et ass wichteg, datt si kënnen zu allen Aspekter, déi si betreffen, Stellung huelen, ob dat ass iwwert d'Jugendparlament oder och de Conseil supérieur, an doriwwer och de Lien maachen zu der Politik.

Et ass also e wichtegt Gesetz, well et den Dialog mat deene Jugendlechen op fest Bee stellt.

Villes kéinte mer soen iwwert d'Zesummeliewen. Mech huet de Mëtteg awer e bësselchen esou gestéiert a verschiddene Bäiträg, net nëmme bei dësem Projet, wéi iwwer eeler Leit geschwat gëtt. Ech muss éierlech soen, dat ass awer eng Fro vun Diskriminatioun, déi mer amgaange sinn ze maachen. An ech fannen et schwéier ze toleréieren, datt hei an der Chamber op eemol ugefaange gëtt, eng Kéier déi eng an d'Pan ze klaken, déi näischt maache géifen, an duerno sinn et déi aner, déi fir näischt méi ze gebrauche wären. - Et wier vläicht awer gutt, wa mer eis géife moderéieren an eisen Aussoen, well jiddfereen huet seng Roll ze spillen, an et kann net sinn, datt hei op eemol déi eng vis-à-vis vun deenen aneren erofgemaach ginn. Wa mer engersäits esou vill iwwert déi sozial Kohesioun schwätzen, geet et net, datt mer dat anerersäits net respektéieren.

Plusieurs voix.- Très bien!

Mme Marie-Josée Jacobs, *Ministre de la Famille et de l'Intégration.-* Da wéilt ech iwwert déi regional Jugendhaiser schwätzen. Dat braucht Der och net méi nei ze erfannen, dat gëtt et schonn. Am Clierfer Kanton an am Réidener Kanton gëtt et kantonal Jugendzentren, Jugendhaiser, déi bestinn. Et kann een och net an all eenzel kleng oder manner kleng Gemeng e Jugendhaus opriichte goen, well wann nëmme fënnef oder zéng Jugendlecher do sinn, ass et och net interessant fir déi Jugendlech, fir dohinner ze goen, wann net awer e bësselche méi eppes lass ass, a wa si sech net kënnen drop verloossen, datt se do genügend Kolleege begéinen, mat deene se dann awer wierklech eppes Flottes kënnen ënnerhuelen.

Wichteg ass also an der europäescher Jugendpolitik, wéi ëmmer erëm gesot gëtt, d'Participatioun vun deene Jugendlechen eng Kéier op politeschem Niveau op deene verschiddenen Instrumenter, déi mer hei hunn, mä awer och déi informell Formatioun. An et ass besonnesch och déi informell Formatioun, déi wichteg ass, fir och deene Jugendlechen, déi vläicht net dee Schoulofschloss hunn, dee se bräichten, oder déi vläicht och een hunn, mä déi sech trotzdeem awer net onbedéngt esou kënnen erëmklappen, ze hëllefen, fir datt si och déi Sécherheet an hirem Behuele kréien, fir hinnen domadder och ze erméiglechen an d'Chancë méi grouss ze maachen, datt si kënnen an eiser Gesellschaft bestoen.

Bei den aarme Kanner an den aarme Jugendlechen denken ech besonnesch, datt och d'Kannerbetreiung eng wichteg Roll spillt, wou all d'Kanner d'Méiglechkeet kréien, fir och hir Hausaufgabenhëllef mat kënne gemaach ze kréien, wou si uerdentlech ze iesse kréien. Virun allem och do denken ech, datt mer an deenen nächste Joere probéieren ze kucken, datt virun allem déi prioritär net méi brauchen ze bezuelen oder net méi vill, wa si an esou Infrastrukturen draginn.

Fir mech ass och d'Jugendpolitik eng vun deene beschte Geleeënheeten, niewent där vun de Structures d'accueil, fir d'Integratioun vu Lëtzebuerger an Netlëtzebuerger ze maachen. Well déi Jugendlech, déi begéine sech méi dacks, déi komme méi dacks beieneen, déi sinn och dacks méi op, fir esou Saachen ze maachen. Dofir mengen ech wier et gutt a flott, wa mer och do géifen iwwert deen heite Projet eng ganz Partie vu Jugendlecher, Lëtzebuerger, Netlëtzebuerger, Jugendlecher an Eelerer beienee kréien an domadder zu där Kohesioun bäidroen, vun där an deene leschten Deeg vill geschwat gouf.

Mir maachen och, an dat wollt ech dem Här Adam soen ofschléissend, am Centre Hollenfels zu Huelmes ekologesch Projeten. Et ass also net, well et elo net dodrasteet, datt dat net méi gemaach gëtt, och op anere Plazen, wou esou Aktivitéite gemaach ginn.

Dir wësst, datt mäi Prinzip deen ass, et kann een alles maachen, wann et net an engem Gesetz drasteet, mä wann et an engem Gesetz drasteet, da muss een et maachen. Dat hei steet elo net expressis verbis dran, mä dat verhënnert awer net, datt mer et esou wéi an der Vergaangenheet och an der Zukunft wäerte viru maachen.

Dofir nach eng Kéier Iech alleguerte Merci fir dee positive Vote zu dësem Gesetz. Merci.

Plusieurs voix.- Très bien!

M. le Président.- Merci, Madame Minister. Léif Kolleegen, mer kommen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 5685.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Madame Minister, de Projet de loi 5685 ass eestëmmeg ugeholl mat 57 Jo-Stëmmen.

Ont voté oui: Mmes Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt (par M. Marcel Oberweis), M. Lucien Clement (par M. Lucien Thiel), Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener, Norbert Haupert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Patrick Santer (par M. Laurent Mosar), Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz, Mme Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter (par Mme Martine Stein-Mergen);

MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Roger Negri), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err (par M. John Castegnaro), MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein (par M. Romain Schneider), Mme Lydia Mutsch (par Mme Claudia Dall'Agnol), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner (par M. Ben Fayot) et Mme Vera Spautz (par M. Jos Scheuer);

MM. Eugène Berger, Xavier Bettel, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Fernand Etgen, Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Paul Helminger, Alexandre Krieps, Claude Meisch (par M. Carlo Wagner) et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam, François Bausch (par Mme Viviane Loschetter), Félix Braz (par M. Henri Kox), Camille Gira (par M. Claude Adam), Jean Huss, Henri Kox et Mme Viviane Loschetter;

M. Jacques-Yves Henckes;

M. Aly Jaerling.

M. le Président.- Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir sinn um Enn vun eisen Aarbechte vun haut ukomm. Mir gesinn eis muer de Mëtteg um hallwer dräi erëm fir d'Diskussioun iwwert den Traité vu Lissabon.

D'Sitzung ass opgehuewen.

(Fin de la séance publique à 18.02 heures)

Jeudi, 29 mai 2008

SÉANCE 43

Présidence: M. Lucien Weiler, Président
M. Jos Scheuer, Vice-Président

Sommaire

5833 - Projet de loi portant approbation du Traité de Lisbonne modifiant le Traité sur l'Union européenne et le Traité instituant la Communauté européenne, des Protocoles, de l'Annexe et de l'Acte final de la Conférence intergouvernementale, signés à Lisbonne, le 13 décembre 2007

- *Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration: M. Ben Fayot*
- *Discussion générale: M. Laurent Mosar, M. Charles Goerens, M. Félix Braz, M. Jacques-Yves Henckes, M. Aly Jaerling, M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre, Ministre d'État, M. Nicolas Schmit, Ministre délégué aux Affaires étrangères et à l'Immigration*
- *Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel*

Au banc du Gouvernement se trouvent: M. Jean-Claude Juncker, Premier Ministre; MM. Fernand Boden, Luc Frieden et Jean-Louis Schiltz, Ministres; Mme Octavie Modert, Secrétaire d'État.

(Début de la séance publique à 14.32 heures)

M. le Président.- D'Sitzung ass op.

Ech wollt den Här Statsminister froen, ob hie fir seng Regierung der Chamber eng Erklärung ze ginn hätt?

M. Jean-Claude Juncker, *Premier Ministre, Ministre d'État.-* Monsieur le Président, le Gouvernement a dit tout ce qu'il y avait à dire il y a une semaine.

M. le Président.- Merci. Da komme mer zum Ordre du jour vun haut de Mëtteg, de Projet de loi 5833 iwwert den Traité vu Lissabon. Et sief drop higewisen, dass laut Artikel 114 vun der Verfassung eng qualifizéiert Majoritéit vun zwee Drëttel vun de Stëmmen erfuerdert ass. De Vote par procuration ass net erlaabt. Bis ewell sinn ageschriwwen: déi Häre Mosar, Goerens, Henckes a Jaerling. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Ben Fayot. Här Fayot, wann ech gelift.

5833 - Projet de loi portant approbation du Traité de Lisbonne modifiant le Traité sur l'Union européenne et le Traité instituant la Communauté européenne, des Protocoles, de l'Annexe et de l'Acte final de la Conférence intergouvernementale, signés à Lisbonne, le 13 décembre 2007

Rapport de la Commission des Affaires étrangères et européennes, de la Défense, de la Coopération et de l'Immigration

M. Ben Fayot *(LSAP), rapporteur.-* Här President, Här Statsminister, léif Kolleeginnen a Kolleegen, haut genee virun dräi Joer huet dat franséischt Vollek an engem Referendum dee sougenannten „Verfassungsvertrag" ofgelehnt, an eng Woch duerno d'Hollänner. Domat ass d'EU an eng Kris eragerutscht, un där se bis den 19. Oktober 2007 kalennert huet, wéi en Accord iwwert de Vertrag vu Lissabon, iwwert dee mer haut solle schwätzen, erreecht gouf.

Dës Kris huet direkt Ursaache gehat, mä och eng laang Virgeschicht.

D'Europäesch Unioun huet sech vun Ufank den 90er Joren u rasant verännert, well Europa sech fundamental verännert huet.

Mat dem Opléise vum Sowjetimperium, vun dem kommunisteschen Imperialismus als weltwäit Uerdnungsmuecht ass eng nei geopolitesch Situatioun entstanen. Nei Deeler vun Europa an der Welt sinn opgaangen. Vill Länner hunn hir Souveränitéit erëmfonnt, déi se nom Zweete Weltkrich verluer haten. Demokratie war gefrot amplaz Diktatur, Maartwirtschaft amplaz staatlech dirigéiert Wirtschaft, fräi Bewegung amplaz zoue Grenzen.

Dat war d'Stonn fir eng rasant Weiderentwécklung a Verdéiwung vun der Europäescher Unioun als Zesummeschloss vu fräien demokratesche Länner.

1992 gouf de Vertrag vu Maastricht ratifizéiert, deen d'Europäesch Unioun e Risestéck weiderbruecht huet. 1997 de Vertrag vun Amsterdam.

Et sief drun erënnert, dass u béide Verträg déi deemoleg Lëtzebuerger Regierung entscheedend matgehollef huet, fir dass se iwwerhaapt zustane komm sinn. Ganz bestëmmt kënne sech och déi zwee Hären, déi op der Regierungsbänk sëtzen, ganz gutt drun erënneren a wëssen och allen zwee, wat se do derbäi bruecht hunn.

2000 sollte mam Vertrag vun Nice déi lescht Problemer, déi no Amsterdam iwwreg blouwen, geléist ginn. Et ass näischt doraus ginn. Et ass de minimalistesche Vertrag vun Nice entstanen.

Mä aus deem Échec ass eng nei Reflexioun opgrond vun der Deklaratioun vu Laeken entstanen. Haut sti mer eigentlech um Enn vun där Reflexioun a Form vum Vertrag vu Lissabon, deen - dat muss een och soen - dank der däitscher Présidence, mat der Ënnerstëtzung vum Här Sarkozy an anere Statsmänner a Statsfraen, an Europa zustane koum. Dass dee Vertrag elo scho vun Däitschland a Frankräich ratifizéiert ass, ass sécher fir vill Länner an Europa eng grouss Erliichterung.

Här President, dëse Vertrag ass néideg an och a muncher Hisiicht interessant. Et ass awer leider nëmmen e Vertrag.

Et ass eng Ironie vun der Geschicht, dass de Verfassungsvertrag, deen demokratesch opgestallt ginn ass an eng breet Diskussioun ervirbruecht huet, buede gaangen ass, an dass en traditionelle Vertrag bal keng Diskussioun ervirbréngt. Mir kruten heizou - fir just dat ze zitéieren - keen eenzegen Avis vun de Beruffschamberen.

Dëse Vertrag bréngt u sech keng Kontrovers. D'Kontrovers dobaussen ass net iwwert d'Institutiounen, mä iwwert d'Politik, déi gemaach gëtt. Politik ass zum Beispill, wann eng staark liberal geprägte Kommissioun Lëtzebuerg usicht, well et iwwert d'Entsenderichtlinn ze vill Soziales erabruecht huet. Politik ass och, wann d'Kommissioun sech systematesch weigert, bei de Services publics ze légiféréieren. Dat huet mam politesche Kräfteverhältnis an Europa ze dinn.

De Vertrag ass u sech keen Text, dee vum Hocker räisst; dat muss ee ganz kloer soen. Formal ass et en Text mat siwen Artikelen, déi bal fir all Artikele vun deenen zwee bestehende Verträg Ännerunge virgesinn. Änderungen, déi vun héije Fonctionnairen aus Europa an aus de Memberlänner ausgeschafft goufen an a just zwou Sitzunge vun de Ministeren an der sougenannter „Regierungskonferenz" ofgeseent goufen. Dobäi waren dräi Vertrieder vum Europaparlament, awer keng aus den nationale Parlamenter; wat mer sengerzäit staark bedauert hunn.